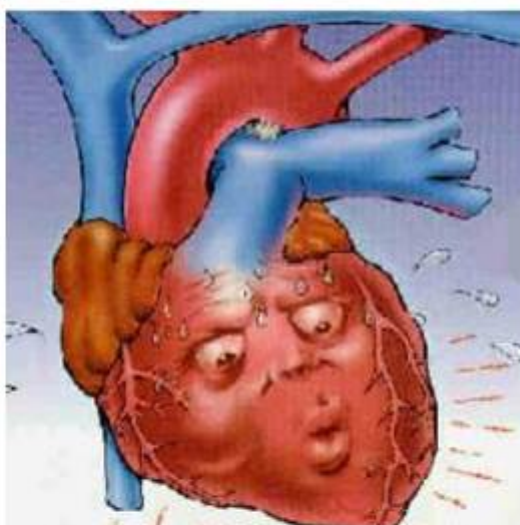

Apotheeknascholing Bloeddrukverlagers BenW – Presentatie

Apotheeknascholing Bloeddrukverlagers

1

Apotheeknascholing Bloeddrukverlagers

Program

2

- Kennistest
- Hoge bloeddruk
- Behandeling
- Bloeddrukverlagers:
plasmiddelen, RAS-remmers,
calciumblokkers, bètablokkers

Kennistest

3

4

Wanneer is een **bloeddruk** 'te hoog

Verhoogde **bloeddruk**

5

Bloeddrukmeting:

Bovendruk en onderdruk in millimeters kwik (mmHg)

	normaal	te hoog
Bovendruk	120	> 140

Wat is de **oorzaak** een hoge bloeddruk

Oorzaak van hoge bloeddruk

7

Zelden: ziekten van nieren of bijnier

Bij meer dan 90% **geen lichamelijke**

Welke **klachten** bij een hoge bloeddruk

Hoge bloeddruk geef **nauwelijks** klachten

Maar heeft wel gevolgen...

Wat zijn de **gevo** van een te hoge

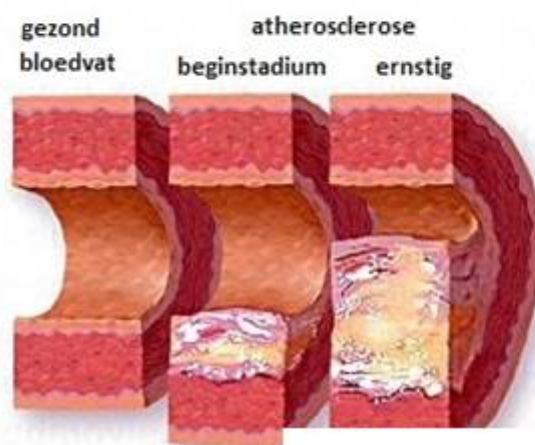
Gevolgen verhoogde bloe

10

aderverkalking

en

druk op de vaatwand

Welke **hart- en v**
ziekten kunnen
ontstaan door e
hoge bloeddruk'

Hart- en vaatziekten door hoge bloeddruk

12

1. Angina pectoris ('pijn op de borst')
2. Hartaanval
3. Hartfalen
4. TIA of beroerte (CVA)
5. Doorbloedingsstoornissen benen ('etalagebenen')

Kortom

13

Bij hoge bloeddruk: **meer kans** op h
vaatziekten.

Hoge bloeddruk is dus een

risicofactor

Wat zijn **andere** **risicofactoren** voor hart- en vaatziekten

Andere **risicofactoren** voor en vaatziekten

15

1. Roken
2. Hoog cholesterol
3. Diabetes
4. Overgewicht
5. Familielid met hart- en vaatziekten

Voorlichting

16

*“Ik begrijp eigenlijk
waaróm ik die me
moet gebruiken. I
nergens last van?”*

Wat moeten patiënten **doen** een hoge bloed

Verlagen kans op hartvaatziekte door:

18

- Veranderen leefgewoonten
- Medicijnen

Hierdoor:

- Verlagen bloeddruk
- Verminderen andere risicofactoren

Welke **soorten** medicijnen **verlagen de kans** hartvaatziekten

Medicijnen om kans op hartvaatziekten te verla

20

Tegen de hoge bloeddruk:

- Bloeddrukverlagers (vaak comb

Tegen de aderverkalking:

- Cholesterolverlagers

Tegen bloedstolsels:

- Antistollingsmiddelen

Welke leefgewo moet men aanp

Tegen hoge bloeddruk:

Tegen aderverkalking:

Aanpassen leefgewoon

22

Tegen hoge bloeddruk:

- Meer bewegen
- Afvallen bij overgewicht
- Minder zout, drop, alcohol
- Minder stress

Tegen aderverkalking:

- Stoppen met roken

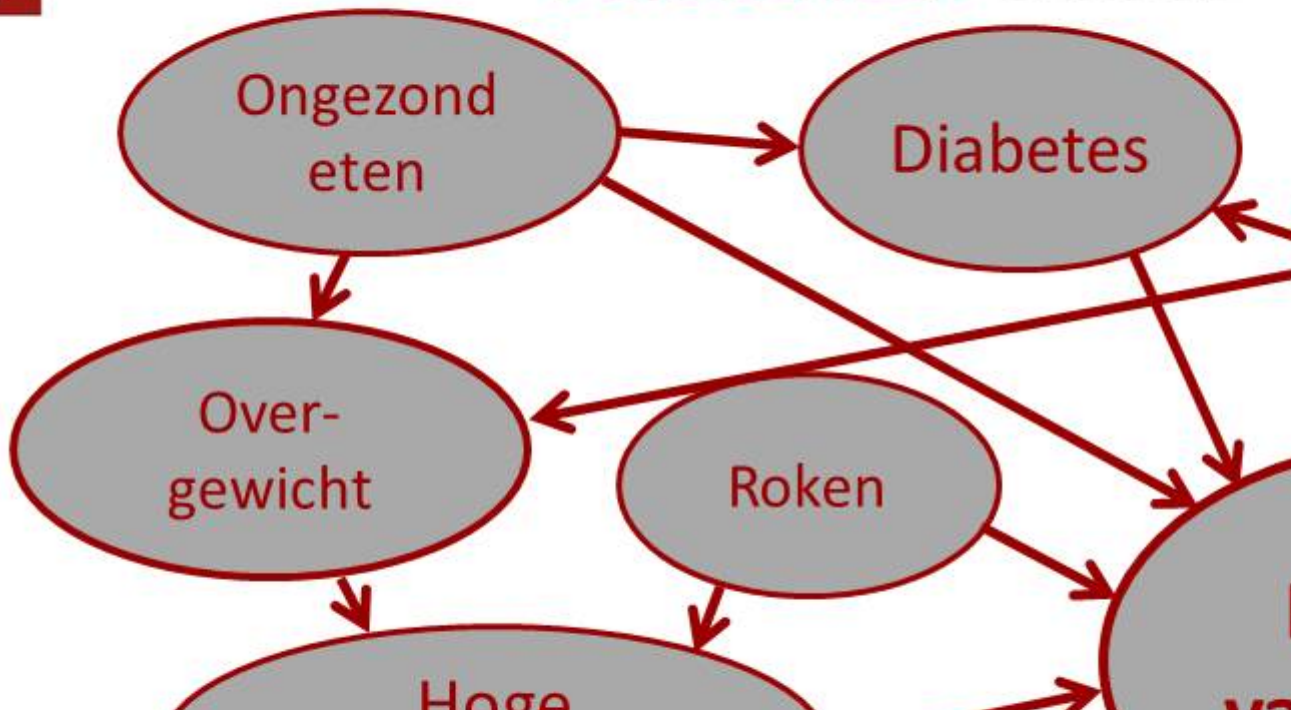
Oorzaken en risicofactoren **versterken** elkaar

23

Oorzaken en risicofactoren versterken elkaar

24

**Welke groepen
bloeddrukverlag
worden **veel** vo
geschreven?**

Veel voorgeschreven groepen bloeddrukverlagers

- Plasmiddelen (diuretica)
- RAS-remmers
- Calciumblokkers
- Bètablokkers
- ... overige

Gemiddeld **per apothe**

27

- Per apotheek gebruiken ca. **1.000** medicijnen tegen hoge bloeddruk
- Van hen gebruiken ca. **400** de bloeddrukverlagers **niet** of te **onregelmatig**
(cijfe

Hoe bevorder je **regelmatig** en **ju** gebruik?

(Wat zeg/vraag je **aan de balie**?)

Regelmatig en juist gebruik bevorderen

- Benadruk **langdurig** gebruiken (h)
- Benadruk **dagelijks** gebruik
- Praat met de patiënt over **nut** van **én** bespreek **bezwaren** tegen slikk
- Zoek bij 'vergeten' naar **praktisch**

Welke **folders** en **brochures** hebben we in de apotheek?

Onderwerpen:

- Uitleg **effect** medicijnen

**Welke plasmidd
worden gebruik
hoge bloeddruk**

Plasmiddelen bij hoge bloeddruk

32

- **Thiaziden:**
 - hydrochloorthiazide, chloortalide
 - indapamide
- Combinaties met **kaliumsparenden**
(= zwak plasmiddel dat kalium vasthoudt)
 - amiloride, triamteren

Welke **effecten** plasmiddelen?

Effecten van plasmidde

34

- Afvoer **natrium** met urine
(natrium neemt vocht mee)

Gevolg:

- Lagere bloeddruk
- Meer moeten plassen ('bijwerking')

Welke **bijwerkingen** komen het meest voor bij plasmiddele...

Vooraf eerste paar dagen?

Meest voorkomende bijwerkingen

36

Vooraf eerste paar dagen:

- Duizeligheid en hartkloppingen b
(= orthostatische hypotensie)

Later:

- In het bloed te weinig kalium en/

Voorlichting

37

*R/ Hydrochloorthiaz
1dd1 no 15*

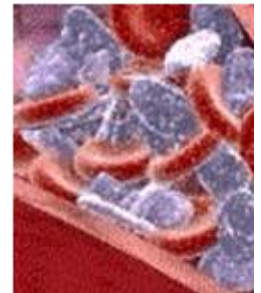
Waar staat de afkorting **RAS** voor

RAS

39

- **R**enine-**A**ngiotensine-**S**ysteem
- **Nieren** merken lage bloeddruk: angiotensine komt vrij
- Angiotensine **vernauwt de vaten natrium** en kalium
- Door RAS-remmers: **geen vaatvernauwing**

Welke groepen
remmers zijn er
Welke middelen

Groepen **RAS-remmers** en meest gebruikte middelen

41

- **ACE-remmers**
 - Enalapril
 - Perindopril
- **Angiotensine-II-blokkers**
 - Losartan
 - Valsartan
 - Irbesartan

Wat zijn belangrijke **bijwerkingen** van RAS-remmers?

Vooraf in begin?

Ook later?

Belangrijkste **bijwerkingen** RAS-remmers

43

Vooraf in begin:

- Duizeligheid en hartkloppingen b
- Maagdarmklachten (braken, diar

Ook later:

- Kriebelhoest (vooral bij ace-remn
- Zwellingen van gezicht (angio-oec

Zwellingen van gezicht (**angio-oedeem**)

44

(zeer zeldzaam, soort allergie)

Voorlichting

45

R/ Enalapril 5

Historie: Chlo
mg 1dd1,
sinds 1,5 jaar

Welke **2** calcium blokkers **meest** **gebruikt?**

Meest gebruikte calciumbl

- Amlodipine
- Nifedipine

Wat zijn de **effecten** van calciumblokkers

Effecten calciumblokkers

49

- **Bloedvatverwijding** van (grote en kleine) bloedvaten en van **kransslagaders**

Gevolg:

- Bloeddruk daalt én

Welke **bijwerkingen** komen meest voor calciumblokkers

Veel eerste weken?

Meest voorkomende bijwerkingen

51

Vooraf eerste weken:

- Duizeligheid en hartkloppingen b
- Hoofdpijn, 'opvliegers'
- Dikke enkels
- Misselijkheid

Waar men meestal niet aan went:

Voorlichting

52

*R/ Amlodipine
no 15
Historie: meto
hypertensie)*

Wat bespreek je met deze patiënt

Welke bètablokkers veel gebruikt?

Meest gebruikte bètablo

- Metoprolol
- Bisoprolol
- Atenolol
- Propranolol

Wat zijn de **effe** van bètablokker

Effecten van bètablokk

- Tragere hartslag
- Verwijding bloedvaten, maar ook vernauwing kleinste vaatjes in vintenen (= bijwerking)

Gevolg:

- Minder druk van het bloed op de dus bloeddrukdaling

Belangrijkste **bijwerkingen** van bètablokkers?

Belangrijkste **bijwerkingen** van bètablokkers

58

- Vermoeidheid
- Duizeligheid bij opstaan
- Misselijkheid, obstipatie, diarree
- Koude handen en voeten

Voorlichting

59

R/ Metoprolol R
1dd1 no 15

Kennistest: antwoor

60

Kennistest

61

Vraag 1

Bij meer dan de helft van
wordt de **oorzaak** voor hc
niet gevonden.

Vraag 1

Kennistest

Bij meer dan de helft van de patiënten wordt de **oorzaak** voor hun hypertensie niet gevonden.

Juist

Bij meer dan **90%** is **oorzaak** niet gevonden (essentiële hypertensie).

Kennistest

63

Vraag 2

Door hoge bloeddruk kunnen
beschadigen en hierdoor
aderverkalking.

Vraag 2

Kennistest

Door hoge bloeddruk kunnen
beschadigen en hierdoor
aderverkalking.

Juist

Kennistest

65

Vraag 3

Hoge bloeddruk is de belangrijkste risicofactor voor **hart- en**

Vraag 3

Kennistest

Hoge bloeddruk is de belangrijkste risicofactor voor hart- en vaatziekten.

Onjuist

Roken is de belangrijkste risicofactor voor hart- en vaatziekten. Bij de andere factoren is de impact meestal niet erg, behalve voor diabetes.

Kennistest

67

Vraag 4

Roken veroorzaakt aderve

Kennistest

68

Vraag 4

Roken veroorzaakt aderverkalking

Juist

Vooral vanwege aderverkalking
roken de kans op hart- en vaatziekten

Kennistest

69

Vraag 5

Door **af te vallen** kan je de
verlagen dan door te stop

Kennistest

70

Vraag 5

Door **af te vallen** kan je de
verlagen dan door te stop

Juist

Afvallen heeft **veel effect** o
Stoppen met roken verlaa

Kennistest

71

Vraag 6

Een **normale** bloeddruk is

Kennistest

72

Vraag 6

Een **normale** bloeddruk is

Onjuist

Normaal is **80/120 mmHg**

Te hoog is **> 90/140 mmHg**

Kennistest

73

Vraag 7

Bij hoge bloeddruk is **ZOWE** bovendruk te hoog.

Kennistest

74

Vraag 7

Bij hoge bloeddruk is **zowel** de systolische als de diastolische bloeddruk te hoog.

Onjuist

De bloeddruk is te hoog bij een systolische bloeddruk van > 140 mmHg **en/of** een diastolische bloeddruk van > 90 mmHg.

Kennistest

75

Vraag 8

De Hartstichting adviseert anderhalf uur per dag matig en een half uur **intensief**.

Vraag 8

Kennistest

De Hartstichting adviseert anderhalf uur per dag mat een half uur **intensief**.

Onjuist

Vijf dagen in de week eer bewegen. Dit hoeft **niet h** **zijn**: stevige wandeling a

Kennistest

77

Vraag 9

Meer dan 1 op de 3 patiënt zijn bloeddrukverlagers of te onregelmatig.

Kennistest

78

Vraag 9

Meer dan 1 op de 3 patiënt zijn bloeddrukverlagers of te onregelmatig.

Juist

Zeker 40% van de hoge bloeddrukpatiënten zijn bloeddrukverlagers of te onregelmatig.

Kennistest

79

Vraag 10

Als de bloeddruk een jaar
men de medicatie langzaa
Meestal blijft hij dan laag.

Kennistest

80

Vraag 10

Als de bloeddruk een jaar
men de medicatie langzaa
Meestal blijft hij dan laag.

Onjuist

Na stoppen of dosisverlagi
bloeddruk **vaak terug**.

Kennistest

81

Vraag 11

Meestal is één medicijn voldoende om de bloeddruk te verlagen.

Kennistest

82

Vraag 11

Meestal is één medicijn voldoende om de bloeddruk te verlagen.

Onjuist

Een plasmiddel werkt meestal niet voldoende. Vaak zijn combinaties van medicijnen nodig.

Kennistest

83

Vraag 12

Furosemide wordt vooral bloeddruk gebruikt.

Vraag 12

Kennistest

Furosemide wordt vooral bloeddruk gebruikt.

Onjuist

Belangrijke toepassing fur **hartfalen**. Soms bij oedee ziekten. Bij hypertensie m en maar heel af en toe lisc

Kennistest

85

Vraag 13

Dikke enkels zijn een veelvuldige bijwerking van losartan.

Kennistest

86

Vraag 13

Dikke enkels zijn een veelvuldige bijwerking van losartan.

Onjuist

Enkeloedeem is een bijwerking van calciumblokkers, zoals nifedipine.

Kennistest

87

Vraag 14

Amlodipine veroorzaakt
kriebelhoest.

Kennistest

88

Vraag 14

Amlodipine veroorzaakt kriebelhoest.

Onjuist

Kriebelhoest is een veelvoorkomende bijwerking van ace-remmers.

Tot slot drie aandachtspu

89

- 1. Kans op hart- en vaatziekten is** stoppen met roken, **bloeddruk verlag** bewegen, cholesterol verlagen, trom

f

Tot slot drie aandachtspu

90

- 2. Belangrijkste bijwerkingen met**
duizeligheid bij opstaan, hoest (ace-r
moeheid (bètablokkers), dikke enkel
impotentie.

f

Tot slot drie aandachtspu

91

- 3. Goed gebruik:** vraag hoe medicatie levenslang slikken.

f

Apotheeknascholing Bloeddrukverlaging

Colofon

Dot Bru
Javotte
Hilka W
Maart